اخبار کوتاه

رایزنی وزیر خارجه مصر و گروسی درخصوص ایران

وزیر خارجه مصر و مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی در تماس تلفنی درباره مسائل متعددی از جمله پرونده هسته ای ایران تبادل نظر کردند. وزارت خارجه مصر دیروز شنبه در بیانیه ای اعلام کرد، بدرعبدالعاطی، وزیر خارجه مصر و رافائل گروسی، مدیر کل آژانس بین المللی انرژی اتمی به صورت تلفنی با هم گفت‌وگو کردند. وزیر خارجه مصر در این گفت وگو تاکید کرد که کشورش از نقش محوری آژانس بین المللی انرژی اتمی و معاهده منع گسترش سلاح هسته ای حمایت کامل می کند. وی بر اهمیت محافظت از جهانی بودن این معاهده و حفظ اعتبار آن به عنوان پایه اساسی امنیت بین المللی و تداوم همکاری با آژانس تاکید کرد. دو طرف همچنین درمورد همکاری دوجانبه مصر و آژانس در زمینه استفاده مسالمت آمیز از انرژی هسته ای به ویژه پروژه هسته ای «الضبعه» رایزنی کردند. عبدالعاطی و گروسی در ادامه رایزنی های خود در مورد پرونده هسته ای ایران نیز تبادل نظر کردند.

سند ملی میراث فرهنگی ابلاغ شد

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، «سند ملی میراث فرهنگی» را که در جلسه ۹۲۰ مورخ ۴/۶/۱۴۰۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر اساس مصوبه جلسه ۵۳۶ شورای معین این شورا به تصویب رسیده است، ابلاغ کرد. به گزارش روابط عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی، از سوی دکتر مسعود پزشکیان، رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، سند ملی میراث فرهنگی که حاصل هم‌افزایی دستگاه‌های علمی، فرهنگی و اجرایی کشور است، ابلاغ شد. سندی راهبردی که با هدف تحکیم هویت ایرانی ـ اسلامی، مردمی‌سازی حفاظت از میراث، افزایش سواد میراثی و ارتقای دیپلماسی فرهنگی تدوین شده و نقشه راه جدیدی برای صیانت، احیا و بهره‌برداری خردمندانه از سرمایه‌های تاریخی و تمدنی ایران به شمار می‌رود.

درگیری مرزی میان پاکستان و افغانستان

رسانه‌ها از درگیری دوباره مرزی میان پاکستان و افغانستان خبر می‌دهند. رسانه‌ها شامگاه جمعه از تبادل آتش میان ارتش پاکستان و نیروهای طالبان افغانستان در مرز مشترک بین ۲ کشور خبر دادند. «ذبیح‌الله مجاهد» سخنگوی طالبان گفته پاکستان به مناطق مرزی در استان قندهار حمله کرده و افغانستان نیز پاسخ داده است. طبق گزارش خبرگزاری فرانسه، یک سخنگوی نخست‌وزیری پاکستان اما گفته طرف مقابل درگیری را آغاز کرده است. رسانه‌ها می‌گویند درگیری‌ها پایان یافته اما شرایط همچنان متشنج است. همچنین «علی محمد حقمل»، رئیس اداره رسانه‌های ولایت قندهار، طرف پاکستانی را به آغاز خصومت‌ها متهم کرد و سپس پایان آن را اعلام کرد. او در بیانیه‌ای به خبرگزاری فرانسه اظهار داشت که پاکستان از «توپخانه‌های سبک و سنگین» استفاده کرده و اشاره کرد که خانه‌های غیرنظامیان مورد اصابت خمپاره قرار گرفته‌اند. او توضیح داد که «درگیری‌ها سپس متوقف شد و هر دو طرف توافق کردند که به آنها پایان دهند.» مقامات پاکستانی بلافاصله اظهار نظری نکردند.

کشتی‌های روسی وارد دریای سرخ شدند

ناوچه و تانکر یگان پاسیفیک نیروی دریایی روسیه به عنوان بخشی از سفری طولانی در منطقه آسیا–اقیانوسیه و مناطق بسیار مهم در منطقه وارد دریای سرخ شدند. ناوچه «مارشال شاپوشنیکف» به همراه تانکر «بوریس بوتوما» در یگان آسیا–پاسیفیک نیروی دریایی روسیه در تنگه باب المندب عبور کرده و وارد دریای سرخ شدند. خدمه این کشتی‌ها پیش از ورود به دریای سرخ با موفقیت از خلیج عدن عبور کردند و در آنجا مجموعه‌ای از رزمایش‌های دریایی را با سناریوهای مختلف یک دشمن شبیه‌سازی شده انجام دادند.

مداخله همسر نتانیاهو در تعیین رئیس جدید موساد

رسانه‌های عبری از مداخله همسر نخست وزیر رژیم صهیونیستی در تعیین مسؤولان ارشد نهاد امنیتی این رژیم از جمله رئیس جدید موساد خبر دادند. بعد از گزارش کانال ۱۳ تلویزیون رژیم صهیونیستی درباره جلسه طولانی بین «رومن گافمن» رئیس جدید موساد و «سارا نتانیاهو» همسر «بنیامین نتانیاهو» نخست وزیر رژیم صهیونیستی قبل از تعیین گافمن به عنوان رئیس جدید موساد، یک طوفان سیاسی و امنیتی در اراضی اشغالی ایجاد شده است. روزنامه معاریو گزارش داد که قبلا نیز بارها سارا نتانیاهو در تعیین مسؤولان ارشد نهاد امنیتی مداخله کرده است. گافمن قبل از اعلام تعیین وی به عنوان رئیس جدید موساد با سارا نتانیاهو یک جلسه طولانی را برگزار کرده که منجر به سوالات گسترده در داخل این دستگاه شده است.

نقشه آمریکا برای مهار مقاومت لبنان با بهره‌گیری از الجولانی

اظهارات فرمانده ستاد مرکزی آمریکا درباره خلع سلاح حزب‌الله و تمجید او از اقدامات نیروهای تحت فرمان ابومحمد الجولانی در سوریه، از دید تحلیلگران بیانگر چرخشی آشکار در راهبرد واشنگتن است؛ چرخشی که نشان‌دهنده حرکت هماهنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی برای محدودسازی ظرفیت‌های مقاومت و بازآرایی معادلات امنیتی منطقه است. شبکه المسیره در یادداشتی نوشت: اظهارات تازه «برد کوپر» فرمانده سنتکام درباره خلع سلاح حزب‌الله و تمجید او از اقدام نیروهای وابسته به الجولانی در سوریه، نشانه‌ای از روندی هماهنگ است که هدف آن محدودسازی محور مقاومت در لبنان، فلسطین و سوریه تلقی می‌شود.

ایرانی‌ها به راحتی عراق را رها نمی‌کنند

«تام باراک» فرستاده ویژه آمریکا در امور سوریه و لبنان و سفیر این کشور در ترکیه در گفت‌وگوی با وبگاه اماراتی نشنال تجربه حضور آمریکا در عراق را فاجعه‌آمیز خواند که به گفته او، سه تریلیون دلار در جریان آن هزینه شد و جان صدها انسان گرفته شد، در حالی که واشنگتن هیچ چیز در ازای آن به دست نیاورد. وی در پاسخ به اینکه آیا دولت عراق را دوست ایالات متحده می‌دانید؟ گفت: باید این طور باشد. این، بسیار مهم است. گروه‌ها و روش دولت، به این شکل ترتیب داده شده است. مثل لبنان. در لبنان، نخست‌وزیر، رئیس جمهور و رئیس مجلس افراد قدتمند خوبی هستند اما پارلمان فلج شده است، زیرا هیچ کسی نمی‌تواند بدون موافقت دیگری تصمیم بگیرد. در عراق و سوریه هم ساختار به همین شکل است. و در این میان، ایران بخشی حیاتی است. ایران، این را می‌داند. آنها به راحتی عراق را رها نمی‌کنند. فرستاده آمریکا در امور سوریه و لبنان افزود: آنها از طریق حزب‌الله مقاومت کرده‌اند. از طریق حماس ایستادگی کرده‌اند. آنها از طریق حوثی‌ها (انصارالله) مقاومت کرده‌اند. خاکشان در جنگ ۱۲ روزه هدف قرار گرفته است اما آنها در کنار عراق ایستاده‌اند.

برای جنگ در دریا آماده‌ایم

دریادار پاسدار علیرضا تنگسیری فرمانده نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (ندسا) در گفت‌وگویی تلوزیونی با اشاره به برگزاری رزمایش اقتدار نیروی دریایی سپاه که طی روزهای اخیر در خلیج فارس با بیان اینکه «به اهدافی که در رزمایش تعریف کرده بودیم، دست یافتیم»، اظهار کرد: در این رزمایش بخشی از توان نیروی دریایی سپاه را نشان دادیم؛ یکی از توانمندی‌هایی که در رزمایش نشان داده شد، موشک‌ها اعم از موشک‌های پدافند و سطح به سطح بود. وی با اشاره به طول ۱۳۷۵ کیلومتری خلیج فارس، گفت: در این رزمایش، موشکی با برد بیش از طول خلیج فارس را که در نیروی دریایی سپاه تولید کردیم و دارای قابلیت‌های منحصربفردی از جمله فرمان‌پذیری بعد از شلیک است، مورد استفاده قرار دادیم. وی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا احتمال دارد جنگی به دریا کشیده شود؟ با تاکید بر اینکه ما برای این [شرایط] آماده هستیم، گفت: من نه سیاسی هستم و نه کاری با سیاست دارم بلکه نظامی هستم و افکار دشمن و دشمنیِ دشمن را می‌بینم و حضور او را در منطقه بررسی و بر مبنای آن، خودم را آماده می‌کنم. همچنین فرماندهی معظم کل قوا دائماً به نیروهای مسلح می‌گویند که آمادگی کامل داشته باشند.

محمد جواد ظریف در گفت‌وگوهای فروم دوحه تاکید کرد

ایران امنیت خود را نمی‌خرد

گروه سیاسی: محمد جواد ظریف، دیروز شنبه در پنل «ایران و فضای امنیتی در حال تغییر منطقه» در مجمع دوحه ۲۰۲۵ بر مقاومت ایران تاکید کرد و گفت: ایران قوی است. ایران توانایی‌هایی دارد و این توانایی‌ها در ایران نهادینه شده است. این توانایی‌ها وارداتی نیستند. ما امنیت خود را نمی‌خریم ... این متعلق به ماست. پس بهترین کار برای همه این است که این را تشخیص دهند، با آن کنار بیایند و شروع به همکاری با ایران کنند. به گزارش «تجارت»، در مجمع امسال دوحه دیپلمات‌های کنونی و سابق برجسته، فعالان اقتصادی بزرگ و رسانه‌های جهانی حضور دارند. از اصلی‌ترین سخنرانان این نشست، جان درامانی ماهاما، رئیس جمهوری غنا، احمد الشرع، رئیس دولت موقت سوریه، شیخ محمد بن عبدالرحمان بن جاسم آل ثانی، نخشت وزیر و وزیر خارجه قطر، نواف سلام، نخست وزیر لبنان، نچیروان بارزانی، رئیس اقلیم کردستان عراق، هاکان فیدان، وزیر خارجه ترکیه، هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه سابق آمریکا، بیل گیتس، مدیر و موسس مایکروسافت حضور دارند. از ایران نیز محمدجواد ظریف، وزیر پیشین امور خارجه ایران، حضور داشت. شایان ذکر است، نخستین پنل مجمع دوحه صبح دیروز با حضور شیخ محمد، نخست‌وزیر قطر، کایا کالاس، رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا، خوزه مانوئل آلبارس، وزیر امور خارجه اسپانیا، و هاکان فیدان، وزیر امور خارجه ترکیه، تحت عنوان «میانجی گری در عصر تجزیه» برگزار شد. «راه رسیدن به آتش‌بس: صلحی پایدار در اوکراین»، نیز از دیگر پنل‌های دیروز بود که با مشارکت وویچ زایاکوفسکی، معاون وزیر امور خارجه لهستان، دیمیترو لوبینتس، کمیسر پارلمانی حقوق بشر اوکراین و رئیس مرکز چین و جهانی‌سازی، هنری هویائو وانگ برگزار شد. سومین پنل دیروز نیز «محاسبه غزه: ارزیابی مجدد مسئولیت‌های جهانی و راه‌های صلح»، بود که در آن آلبارس از اسپانیا و منال رضوان، مقام وزارت امور خارجه عربستان سعودی در آن حضور داشتند.

▪ ایران قوی است و امنیت تهران وارداتی نیست

۱۳ ژوئن ۲۰۲۵ (۲۴ خرداد ۱۴۰۴) اسرائیل جنگ ۱۲ روزه علیه ایران را آغاز کرد و ایالات متحده را نیز برای اولین بار در تاریخ ایران و آمریکا به رویارویی مستقیم با تهران کشاند. این رویداد توازن منطقه‌ای را به هم زد و کشورهای منطقه را مجبور به بازنگری در استراتژی امنیتی خود کرد. پنل «ایران و فضای امنیتی در حال تغییر منطقه» به همین منظور و با هدف بررسی وضعیت امنیتی منطقه پس از حملات اسرائیل و آمریکا، با حضور جاسم محمد البدیوی، دبیر کل شورای همکاری خلیج‌فارس، محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه سابق ایران و ناتالی توچی، مدیر موسسه امور بین‌الملل برگزار شد. تریتا پارسی، معاون اجرایی موسسه کوینسی نیز مدیریت جلسه را بر عهده داشت. «محمدجواد ظریف» وزیر امور خارجه پیشین کشورمان در پنل «ایران و فضای امنیتی در حال تغییر منطقه» در پاسخ به این سوالی درباره سیاست‌های ایران در پی تحولات قابل توجه منطقه که عمدتا در نتیجه درگیری‌های نظامی اخیر در آن به وقوع پیوسته، توضیح داد: «ما در منطقه فراز و نشیب‌های زیادی داشته‌ایم. زمانی بود که ایران از سوی عراق مورد حمله قرار گرفت و همه او کمک می‌کردند و ایران در آستانه فروپاشی بود. زمانی که عراق به ایران حمله کرد، همه انتظار داشتند که ما یک هفته‌ای از بین برویم. به همین دلیل است که شورای امنیت ۷ روز صبر کرد تا اولین قطعنامه خود را پس از شکست آن صادر کند. ما دوران اوج داشته‌ایم و مسلما امروز یکی از آن روزها نیست. اما آیا وضع به همین شکل باقی خواهد ماند؟ فکر نمی‌کنم. ایران حدود ۷ هزاره است که سختی‌های زیادی را پشت سر گذاشته است. به ما حمله شده است، تحت اشغال بوده‌ایم اما هرگز از بین نرفتیم. هنوز پابرجا هستیم و خواهیم ماند.» ظریف با اشاره به تجاوزگری آمریکا و رژیم صهیونیستی به ایران گفت: «فراموش نکنید که ۲ قدرت اتمی بدون هیچ دلیلی، هیچ توجیهی به ایران حمله کردند. همه می‌دانیم که آن‌ها امیدوار بودند تا دوشنبه که اسرائیل به صداوسیما و شورای امنیت ملی ما حمله کرد، اثری از ما نخواهد بود. همه انتظار داشتند که در دقایق نخست جنگ که ما ۱۷ نفر از فرماندهان ارشد نظامی‌مان را از دست دادیم، قادر به مقاومت نخواهیم بود. اما ایران ثابت کرد–من نمی‌خواهم مباهات کنم، چراکه کشتن افراد چیزی نیست که بخواهیم به آن مباهات کنیم– اما ما ثابت کردیم که می‌توانیم به اسرائیل آسیب جدی وارد کنیم. چرا از کشوری ضعیف صحبت می‌کنید؟ ما ثابت کردیم ایران تنها کشور منطقه است که–وقتی آمریکا می‌خواست به ما حمله کند، تمامی پایگاه‌های خود در منطقه را تخلیه کرد–این نشانه ضعف یا تحقیر نیست. آمریکا تمامی پایگاه‌های خود را تخلیه کرد و من واقعا متاسفم که پایگاهی که در قطر بود مورد حمله (عملیات بشارت فتح ایران در پاسخ به تجاوزگری آمریکا) قرار گرفت؛ امیدوار بودم که جای دیگری باشد. خوشحالم اکنون در دولت نیستم و می‌توانم آزادانه صحبت کنم. به نظرم همه باید پیش از این که درباره ایرانِ ضعیف صحبت کنند، ابتدا این واقعه را هضم کنند که آمریکا پیش از حمله خود تمامی پایگاه‌هایش را تخلیه کرد.» وزیر امور خارجه پیشین ایران تاکید کرد: «ایران قوی است. ایران توانمندی‌های (لازم) را دارد و این توانمندی‌ها در ایران نهادینه شده‌اند–وارداتی نیستند. امنیت ما وارداتی نیست، آن را خریداری نمی‌کنیم، توان هسته‌ای ما وارداتی نیست تا آن را مانند برخی کشورها در شمال آفریقا تقدیم آمریکا کنیم. (تمامی این‌ها) متعلق به ماست. بنابراین بهتر است که همه آن را به رسمیت بشناسند، با آن کنار بیایند و همکاری با ایران را آغاز کنند. به نظرم اگر با این واقعیت کنار بیایند و از این احساس که من برنامه هسته‌ای ایران را منهدم کردم دست بکشند. آرام باشید تا باهم همراه شویم.»

▪ دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس: نمی‌خواهیم ایران نابود شود

پس از سخنان محمد جواد ظریف، وزیر امور خارجه سابق ایران، دبیر کل شورای همکاری خلیج فارس سخنان خود را با تاکید بر اینکه «هیچ کس در شورای همکاری خلیج فارس نمی‌خواهد ایران نابود شود» آغاز کرد. او گفت: «ما اینجا آمده‌ایم تا در مورد حال و آینده صحبت کنیم. اینکه چگونه می‌توانیم منطقه خود را همراه با برادران و خواهران مان در ایران امن و با ثبات سازیم.» وی گفت: «ما باید در جهت اقدامات اعتمادسازی گام‌های خود را درست برداریم تا از آنچه به عنوان کشورهای شورای همکاری خلیج فارس تجربه کرده‌ایم، لذت ببریم. ما باید به ایران نشان دهیم که چگونه در هفت هشت دهه به نهمین اقتصاد بزرگ جهان تبدیل شدیم.» دبیر کل شورای همکاری خلیج‌فارس سپس ادامه داد: «اما به این منظور خواهان اقدامات جدی برادرانمان در ایران هستیم.»

رسانه عبری: اسرائیل برای حضور طولانی در غزه، لبنان و سوریه آماده می‌شود

نتانیاهو در سودای گسترش اشغال گری

گروه سیاسی: رژیم صهیونیستی با وجود تلاش‌های سیاسی برای کاهش تنش‌ها و آغاز مذاکرات، در حال آماده‌سازی برای حضور طولانی‌مدت در سه منطقه کلیدی غزه، لبنان و سوریه است. به گزارش «تجارت»، رژیم صهیونیستی خود را برای حضور طولانی‌مدت در سه منطقه کلیدی غزه، لبنان و سوریه آماده می‌کند، این در حالی است که تلاش‌های سیاسی برای کاهش تنش‌ها و آغاز مذاکرات ادامه دارد. روزنامه عبری «اسرائیل هیوم» نوشت، ارتش رژیم صهیونیستی در حال تقویت مواضع خود در شمال است و پایگاه‌های نظامی در جنوب لبنان ایجاد کرده است. این روزنامه همچنین فاش کرد که رژیم صهیونیستی قصد ندارد به زودی این پایگاه‌ها را تخلیه کند، زیرا آنها مناطق تحت نفوذ حزب‌الله و شهرک‌های صهیونیست‌نشین را از هم جدا می‌کنند. این اقدام در حالی انجام می‌شود که یک ابتکار عمل توسط آمریکا مطرح شده است که هدف آن بازگرداندن غیرنظامیان به روستاهای مرزی آنها است. در سوریه، وضعیت حساس‌تر است. واشنگتن در حال اعمال فشار برای جلوگیری از هرگونه رویارویی مستقیم بین رژیم صهیونیستی و دولت سوریه است. ایالات متحده در حال تلاش برای اجرای «مرحله دوم» طرح سیاسی مربوط به آتش‌بس در نوار غزه است که بر اساس پیشنهاد ارائه‌شده، نیاز به خلع سلاح حماس در ازای عقب‌نشینی تدریجی رژیم صهیونیستی دارد. با این حال، اجرای این مرحله همچنان به پرونده بازگرداندن زندانیان صهیونیست، به ویژه جسد «ران گولی»، سرباز بازداشت شده صهیونیست، بستگی دارد. رژیم صهیونیستی بازگشایی کامل گذرگاه‌ها را منوط به آزادی وی کرده است. در همین راستا، یک هیئت بلندپایه صهیونیستی متشکل از نمایندگان ارتش، شاباک و موساد به قاهره سفر کرده تا درباره مقدمات آزادی وی از طریق میانجیگران گفت‌وگو کند. این گزارش همچنین به کشته شدن «یاسر ابوشباب»، سرکرده مزدوران رژیم صهیونیستی در نوار غزه اشاره کرد که رژیم صهیونیستی وی را فردی قادر به تشکیل یک ساختار مدنی جایگزین در شرق خان یونس می‌دانست. در حالی که قتل وی به «حماس» ارتباط داده شده است، یک منبع امنیتی به این روزنامه عبری گفته است که حدس و گمان‌های صهیونیست حادثه را به درگیری‌های داخلی بین خانواده‌ها در غزه مرتبط می‌دانند، امری که نگرانی‌های رژیم صهیونیستی درباره عدم وجود جایگزین‌های محلی پایدار برای مدیریت نوار غزه را تشدید می‌کند. بر اساس این گزارش، رژیم صهیونیستی معتقد است که در سه منطقه «تهدید همچنان پابرجاست»، امری که آنها را به آماده‌سازی برای حضور نظامی و استراتژیک طولانی‌مدت همزمان با تلاش‌های سیاسی برای مهار رویارویی و جلوگیری از گسترش آن سوق می‌دهد. ابوشباب در طول دو سال جنگ نسل کشی علیه غزه، با اسرائیل همکاری می‌کرد، اقدام به غارت کمک‌های بشردوستانه، و کشتن یا ربودن غیرنظامیان فلسطینی و همچنین مبارزان حماس می‌کرد. این جنایتکار محکوم و بدنام، توسط نیروهای اسرائیلی مسلح شده بود و پوشش هوایی برای او فراهم می‌شد. او از زمان ظهور به عنوان یک رهبر شبه‌نظامی، از شرق رفح، منطقه‌ای تحت کنترل کامل اسرائیل، فعالیت می‌کرد. برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که یاسر ابوشباب در یک کمین کشته شده است، در حالی که برخی دیگر ادعا کردند که او توسط یکی از اعضای شبه‌نظامیان خودش یا در جریان درگیری‌های داخلی به ضرب گلوله از پا درآمده است. گفته می‌شود که او در رفح، در جنوب نوار غزه، منطقه‌ای که در حال حاضر تحت کنترل کامل اسرائیل است، کشته شده‌است. شایان ذکر است، خبرگزاری رسمی سوریه (سانا) گزارش داد که یک یگان نظامی صهیونیست امروز (شنبه) به منطقه «کروم غربی» در نزدیکی شهرک «بیت جن» در حومه غربی دمشق نفوذ کرد. طبق این گزارش، تیم نظامیان صهیونیست شامل سه تانک و پنج خودروی نظامی بودند و تا چهارراه «باب السد» و مسیر میان مزرعه بیت جن و روستاهای «حضر»، «جباثاالخشب» و «طرنجه» در حومه قنیطره پیشروی کردند. سانا افزود که نیروهای اسرائیلی با شلیک‌های هوایی پراکنده، دامداران را از منطقه دور کردند و همچنین مانعی ایجاد کردند تا عبور و مرور در محل مسدود شود. این تحرکات در حالی رخ می‌دهد که طی روزهای گذشته، حملات هوایی رژیم صهیونیستی به بیت جن منجر به کشته و زخمی شدن تعدادی غیرنظامی شده و نفوذهای قبلی نیز در مناطق «صیداالحانوت»، «بئر عجم» و «بریقه» در حومه قنیطره گزارش شده بود.

محورهای اصلی سند جدید امنیت ملی آمریکا و باز تعریف تهدیدها، به‌ویژه جایگاه ایران در راهبرد جدید واشنگتن

بازگشت صریح ترامپ به «اول آمریکا»

گروه سیاسی: سند امنیت ملی ۲۰۲۵ آمریکا با مقدمه‌ای تند از دونالد ترامپ آغاز می‌شود؛ جایی که رئیس جمهور مدعی است کشورش را «از پرتگاه فاجعه» بازگردانده و اکنون با شعار «اول آمریکا» در پی بازتعریف نقش ایالات متحده در جهان است. این سند با تأکید بر منافع حیاتی، استقلال و بازدارندگی محدود، بار دیگر ایران را محور تهدیدهای منطقه‌ای معرفی می‌کند اما تعداد اشارات آن به ایران کمتر از سندهای سال‌های گذشته است. به گزارش «تجارت»، در نه ماه گذشته، ما کشورمان و جهان را از پرتگاه فاجعه و خرابی بازگردانده‌ایم.» این جمله آغاز مقدمه سند امنیت ملی آمریکا در سال ۲۰۲۵ است؛ مقدمه‌ای که ترامپ آن را «نقشه راهی برای تضمین اینکه آمریکا همچنان بزرگ‌ترین و موفق‌ترین ملت در تاریخ بشر و خانه آزادی در زمین باشد» توصیف می‌کند. در این مقدمه، تأکید بر اصولی مانند حاکمیت ملی، منافع حیاتی، قدرت دفاعی و استقلال اقتصادی محور قرار گرفته؛ رویکردی که شالوده و جهت‌گیری کلی نسخه تازه NSS را شکل می‌دهد. National Security Strategy (NSS)) سندی است که هر رئیس جمهور آمریکا، معمولاً یک بار در هر دوره، منتشر می‌کند تا چارچوب کلان سیاست خارجی و امنیتی ایالات متحده را تعریف کند. هدف این سند ارائه نقشه راهی برای بهره‌گیری از ابزارهای قدرت ملی –دیپلماسی، اقتصاد، نظامی و فناوری و اولویت‌بندی تهدیدها و فرصت‌هاست. این سند نقش راهبردی دارد و نوعی اعلام عمومی اراده دولت و جهت‌گیری‌های کلان برای متحدان، شرکا، رقباء و مخاطبان بین‌المللی محسوب می‌شود. تصمیمات اجرایی، بودجه‌ای و عملیاتی نیز بر اساس آن در اسناد تبعی وزارت دفاع، خزانه‌داری، وزارت خارجه، نهادهای اطلاعاتی و امنیت داخلی تنظیم می‌شود. نسخه ۲۰۲۵ با بازگشت آشکار به شعار «America First» تدوین شده و تمرکز اصلی آن بر بازتعریف نقش آمریکا در نظام جهانی حول محور منافع ملی و کاهش هزینه‌های خارجی است؛ رویکردی که فاصله‌ای آشکار با دوران «ملت‌سازی» و مداخلات گسترده خارجی دارد. در مقدمه سند، دونالد ترامپ تصریح می‌کند که ساختارهای بین‌المللی و پیمان‌های گسترده چندجانبه که طی دهه‌های گذشته بخشی جدایی‌ناپذیر از سیاست خارجی آمریکا بوده‌اند، باید مورد «بازبینی اساسی» قرار گیرند؛ زیرا به زعم او، بسیاری از این نهادها از استقلال و قدرت آمریکا کاسته‌اند. از نگاه دولت کنونی، NSS ۲۰۲۵ باید تمرکز کشور را از مسئولیت‌های پراکنده جهانی به سمت «منافع حیاتی، قدرت اقتصادی _تکنولوژیک، انعطاف‌پذیری دیپلماسی و دفاع محدود و هدفمند» سوق دهد. یکی از بخش‌های مهم سند، تقسیم‌بندی جدید بازیگران جهانی است: متحدان و شرکای راهبردی که باید «نقش بزرگ‌تر و مسئولیت بیشتر» در امنیت منطقه‌ای بپذیرند، رقبای بزرگ مانند چین و روسیه که در چارچوب رقابت قدرت‌های بزرگ تعریف شده‌اند. در این نگاه، مهار چین نه از طریق مداخله نظامی بلکه با «تقویت مزیت تکنولوژیک، بازسازی صنایع داخلی، حفاظت از زنجیره تأمین و بالا بردن هزینه‌های رفتارهای تجدیدنظرطلبانه پکن» دنبال می‌شود. چین در سند ۲۰۲۵ به‌عنوان «رقیب اصلی و بلندمدت» توصیف شده که تلاش می‌کند نظم جهانی را به نفع خود تغییر دهد. روسیه نیز در این سند با عنوان «قدرت تجدیدنظرطلب و مخرب» دسته‌بندی شده که به‌زعم واشنگتن از ابزارهای نظامی، اطلاعاتی و سایبری برای تضعیف ثبات اروپا و نفوذ در محیط پیرامونی خود استفاده می‌کند. سند تاکید دارد که مهار روسیه نیازمند «بازدارندگی هوشمند، حمایت از متحدان اروپایی و جلوگیری از وابستگی راهبردی اروپا به منابع انرژی مسکو» است. با این تفاوت که در اولویت‌بندی کلی، تهدید چین در مرتبه‌ای بالاتر و بلندمدت‌تر از روسیه قرار داده شده است.